

Odluka:

Rev 1110/2021-2

Zbirni podatci

Broj odluke: Rev 1110/2021-2

ECLI broj: ECLI:HR:VSRH:2023:219

Datum odluke: 17.01.2023

Vrsta odluke: Rješenje

Vrsta predmeta: Građanski - revizija

Odjel: GRAĐANSKI ODJEL

[Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Tekst

REPUBLIKA HRVATSKA VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE Z A G R E B

Broj: Rev 1110/2021-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Đura Sesse predsjednika vijeća, Goranke Barać-Ručević članice vijeća i sutkinje izjaviteljice, mr. sc. Dražena Jakovine člana vijeća, dr. sc. Ante Perkušića člana vijeća i Mirjane Magud članice vijeća, u stečajnom postupku nad stečajnim dužnikom DRD INTERNATIONAL d.o.o. u stečaju, Umag, Šetalište Vladimira Gortana 38, OIB: 27636389809, zastupanog po stečajnom upravitelju Borisu Zadkoviću iz Buzeta, odlučujući o reviziji razlučnog vjerovnika GARDEN MAKSIMIR d.o.o., Zagreb, Radnička cesta 45, OIB: 25738979611, zastupanog po punomoćniku Alenu Pešušiću, odvjetniku u Zagrebu, podnesenoj protiv rješenja Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-4239/2020-2 od 14. listopada 2020., kojim je potvrđeno rješenje Trgovačkog suda u Rijeci poslovni broj St-935/2013-153 od 14. rujna 2020., na sjednici održanoj 17. siječnja 2023.,

riješio je:

Revizija se odbija.

Obrazloženje

1. Rješenjem Trgovačkog suda u Rijeci poslovni broj St-935/2013-153 od 14. rujna 2020. riješeno je:

"I. Iz iznosa preostale kupovnine u visini od 92.925.542,00 kn ostvarene prodajom nekretnina stečajnog dužnika upisane u zemljišnim knjigama Općinskog suda u Bujama, k.o. Umag, označenih kao:

- k.č.br. 2241/3, upisana u z.k.ul. 5414 (9264/10000 idealnog dijela), - k.č.br. 2242/1, upisana u z.k.ul. 3030,

- k.č.br.2241/1, upisana z.k.ul. 4783 i to: 1. etaža, 274/10000, poduložak 1,

2. etaža, 279/10000, poduložak 2,

3. etaža, 474/10000, poduložak 3,

4. etaža, 475/10000, poduložak 4,
5. etaža, 192/10000, poduložak 5,
6. etaža, 267/10000, poduložak 6,
7. etaža, 260/10000, poduložak 7,
8. etaža, 197/10000, poduložak 8,
9. etaža, 477/10000, poduložak 9,
10. etaža, 464/10000, poduložak 10,
11. etaža, 181/10000, poduložak 11,
12. etaža, 174/10000, poduložak 12,
13. etaža, 241/10000, poduložak 13,
14. etaža, 247/10000, poduložak 14,
17. etaža, 298/10000, poduložak 17,
18. etaža, 302/10000, poduložak 18,
19. etaža, 294/10000, poduložak 19,
20. etaža, 321/10000, poduložak 20,
21. etaža, 437/10000, poduložak 21,
22. etaža, 437/10000, poduložak 22,
23. etaža, 273/10000, poduložak 23,
24. etaža, 274/10000, poduložak 24,
25. etaža, 231/10000, poduložak 25,
26. etaža, 230/10000, poduložak 26,
27. etaža, 315/10000, poduložak 27,
28. etaža, 392/10000, poduložak 28,
29. etaža, 575/10000, poduložak 29,
30. etaža, 575/10000, poduložak 30, - k.č.br. 2242/2, upisana u z.k.ul. 5601 i to:
1. etaža, 276/10000, poduložak 1,

2. etaža, 274/10000, poduložak 2,
3. etaža, 475/10000, poduložak 3,
4. etaža, 471/10000, poduložak 4,
5. etaža, 192/10000, poduložak 5,
6. etaža, 263/10000, poduložak 6,
7. etaža, 261/10000, poduložak 7,
8. etaža, 188/10000, poduložak 8,
9. etaža, 475/10000, poduložak 9,
10. etaža, 463/10000, poduložak 10,
11. etaža, 200/10000, poduložak 11,
12. etaža, 195/10000, poduložak 12,
13. etaža, 230/10000, poduložak 13,
14. etaža, 231/10000, poduložak 14,
17. etaža, 299/10000, poduložak 17,
18. etaža, 302/10000, poduložak 18,
19. etaža, 295/10000, poduložak 19,
20. etaža, 322/10000, poduložak 20,
21. etaža, 438/10000, poduložak 21,
22. etaža, 438/10000, poduložak 22,
23. etaža, 274/10000, poduložak 23,
24. etaža, 275/10000, poduložak 24,
25. etaža, 231/10000, poduložak 25,
26. etaža, 230/10000, poduložak 26,
27. etaža, 316/10000, poduložak 27,
28. etaža, 392/10000, poduložak 28,
30. etaža, 576/10000, poduložak 30.

namiruju se:

1. obračunati troškovi unovčenja iz čl. 254. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj 71/15 i 104/17; dalje: SZ/15) u ukupnom iznosu od 23.155.511,07 kn.

2. tražbina razlučnog vjerovnika GARDEN MAKSIMIR d.o.o. Zagreb, Radnička cesta 45, OIB: 25738979611, u iznosu od 69.770.030,93 kn.

II. Nalaže se računovodstvu ovog suda da iz iznosa kupovnine ostvarene prodajom nekretnina stečajnog dužnika označenih u točki I. izreke ovog rješenja, a nakon pravomoćnosti ovog rješenja isplati:

- na žiro račun stečajnog dužnika DRD INTERNATIONAL d.o.o. Umag, u stečaju, Šetalište Vladimira Gortana 38, OIB: 27636389809, MBS: 040142251, IBAN: HR5624020061100938738, iznos od 23.155.511,07 kn,

- na žiro račun razlučnog vjerovnika GARDEN MAKSIMIR d.o.o. Zagreb, Radnička cesta 45, OIB: 25738979611, iznos od 69.770.030,93 kn."

2. Rješenjem Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ- 4239/2020-2 od 14. listopada 2020. odbijena je žalba razlučnog vjerovnika i potvrđeno je prvostupajsko rješenje.

3. Rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Revd 1024/2021-2 od 12. svibnja 2021., razlučnom vjerovniku je dopušteno podnošenje revizije protiv rješenja Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-4239/2020-2 od 14. listopada 2020., zbog pravnog pitanja koje glasi:

„Da li se nakon unovčenja nekretnina u ovršnom postupku, a na kojima postoji upisano razlučno pravo, obveza poreza na dodanu vrijednost uračunava u troškove unovčenja nekretnine u stečajnom postupku, odnosno da li porez na dodanu vrijednost ima prednost namirenja ispred namirenja tražbine razlučnog vjerovnika?“

4. Na temelju dopuštenja revizijskog suda tužitelj je u zakonskom roku podnio reviziju zbog navedenog pravnog pitanja te je predložio prihvatiti reviziju te preinačiti pobijano i prvostupajsko rješenje.

5. Odgovor na reviziju podnijela je Republika Hrvatska. Predlaže reviziju odbiti.

6. Revizija nije osnovana.

7. Prema odredbi čl. 391. st. 1. u svezi čl. 400. st. 3. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 84/08, 123/08, 57/11 - pročišćeni tekst, 148/11, 25/13, 28/13 i 89/14 - odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 70/19; dalje: ZPP) u povodu revizije iz čl. 382. ZPP revizijski sud ispituje pobijano rješenje samo u dijelu u kojem je revizija dopuštena i samo zbog pitanja zbog kojeg je dopuštena.

8. U reviziji prema odredbi čl. 391. st. 3. ZPP u svezi čl. 400. st. 3. ZPP stranka treba određeno navesti i obrazložiti razloge zbog kojih je podnosi, uz određeno pozivanje na propise i druge izvore prava, a razlozi koji nisu tako obrazloženi neće se uzeti u obzir.

9. U postupku koji je prethodio reviziji došlo je do prodaje nekretnina stečajnog dužnika, a koje su bile opterećene razlučnim pravom. Predmetne nekretnine, pobliže navedene u točki 1. ovog rješenja, prodane su u ovršnom postupku pred Općinskim sudom u Pazinu, Stalna Služba u Bujama - Buie, nakon čega je ovršni sud po namirenju troškova ovršnog postupka preostali iznos kupovnine u iznosu od 92.925,542,00 kn prenio stečajnom sudu. Prilikom namirenja, pozivom na čl. 248. st. 1. u svezi čl. 254. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj 71/15 i 104/17; dalje: SZ/15), prvostupajski sud je odredio da se iz prenesenog iznosa kupovnine ima namiriti iznos od 23.155.511,07 kn na ime obračunatih troškova unovčenja, a potom preostali iznos od 69.770.030,93 kn u korist razlučnog vjerovnika. Prema ocjeni prvostupajskog suda troškovi unovčenja obuhvaćaju i iznos od 18.950.000,00 kn po osnovi poreza na dodanu

vrijednost, za koji u konkretnom slučaju utvrđuje da tereti unovčenje nekretnina prodanih u ovršnom postupku. Navedeno shvaćanje prihvaća i drugostupanjski sud u pobijanom rješenju. Nasuprot tome, razlučni vjerovnik smatra pogrešnim stav prvostupanjskog i drugostupanjskog suda prema kojem se u troškove unovčenja obračunava i predmetni porez na dodanu vrijednost u iznosu od 18.950.000,00 kn.

10. U revizijskoj fazi postupka sporno je ulazi li porez na dodanu vrijednost u troškove unovčenja nekretnina stečajnog dužnika, opterećenih razlučnim pravom, i ima li prednost u namirenju pred tražbinom razlučnog vjerovnika.

11. U ovom predmetu za rješenje spornog pravnog pitanja zbog kojeg je revizija dopuštena mjerodavne su odredbe čl. 248. st. 1. SZ/15 i čl. 254. st. 3. SZ/15, na čiju primjenu upućuju odredbe čl. 441. st. 2. SZ/15, odnosno čl. 37. st. 3. Zakona o izmjenama i dopunama Stečajnog zakona ("Narodne novine", broj 104/17).

Odredbom čl. 248. st. 1. SZ/15 propisano je da će sud nakon unovčenja stvari ili prava na kojemu postoji razlučno pravo upisano u javnoj knjizi iz iznosa ostvarenoga prodajom:

1. namiriti troškove unovčenja iz članka 254. SZ/15
2. namiriti tražbine razlučnih vjerovnika prema redoslijedu određenom pravilima ovršnoga postupka i
3. preostali iznos predati stečajnom upravitelju za namirenje stečajnih vjerovnika revizije.

Prema čl. 254. st. 3. SZ/15 troškovi unovčenja predmeta razlučnoga prava određuju se paušalno u iznosu od 5 % od utška. Ako su stvarno nastali troškovi unovčenja znatno niži ili viši, odredit će se u stvarnoj visini. Ako je zbog unovčenja stečajna masa opterećena porezom, iznos toga poreza pridodaje se paušalu troškova unovčenja odnosno stvarno nastalim troškovima unovčenja.

12. U konkretnom slučaju, primjena citirane odredbe čl. 248. st. 1. toč. 1. SZ/15 dovodi do toga da se prije namirenja razlučnog vjerovnika imaju namiriti troškovi unovčenja nekretnine. Kako ti troškovi u smislu čl. 254. st. 3. SZ/15 obuhvaćaju i porez koji zbog unovčenja nekretnine opterećuje stečajnu masu, to je nedvojbeno da u troškove unovčenja iz čl. 248. st. 1. toč. 1. SZ/15 ulazi iznos poreza na dodanu vrijednost koji je nastao prilikom unovčenja (isporuke) nekretnina i koji opterećuje stečajnu masu. S obzirom da je riječ o troškovima obuhvaćenim čl. 248. st. 1. toč. 1. SZ/15, to isti imaju prednost u namirenju pred razlučnim vjerovnicima. Pri tome se, suprotno navodima revizije, ne radi o stavljanju Republike Hrvatske u povoljniji položaj. U smislu čl. 248. st. 1. toč. 1. SZ/15 u svezi čl. 254. SZ/15 prednost u namirenju daje se tražbinama u svezi unovčenja nekretnine, bez obzira na osobu vjerovnika, a u ovom slučaju je utvrđena obveza poreza na dodanu vrijednost koja je vezana uz unovčenje nekretnina stečajnog dužnika, a koja opterećuje stečajnu masu.

13.1. U svezi sudske prakse na koju se poziva podnositelj revizije ukazuje se da stajalište Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske iz rješenja broj PŽ-1514/06 od 17. siječnja 2007. ne proturječi naprijed iznesenom stajalištu ovog suda i stavovima pobijanog rješenja. Iako u citiranom rješenju Visoki trgovački sud Republike Hrvatske navodi da nema mjesta namirenju troškova stečajnog postupka iz kupovnine ostvarene prodajom nekretnine opterećene založnim ili kojim srodnim pravom prije nego što se u cijelosti namire tražbine založnih vjerovnika, ovo stajalište ne odnosi se i na troškove unovčenja nekretnine. Naime, dotično stajalište je bilo vezano uz rezervaciju određenog iznosa za troškove stečajnog postupka do njegovog zaključenja, a ne uz namirenje prethodno nastalih troškova vezanih uz prodaju nekretnine. U istom rješenju je, glede troškova unovčenja nekretnine, navedeno da se najprije namiruje trošak postupka unovčenja imovine, nakon čega se pristupa namirenju tražbina razlučnih vjerovnika.

13.2. Nastavno naprijed navedenom, i stajalište izraženo u rješenju Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-5106/06 od 7. veljače 2007. treba povezati s pravnom situacijom na koju se odnosi, a koja se tiče namirenja između samih razlučnih vjerovnika, u svezi čega se upućuje na pravila ovršnog prava, dok se ne dovodi u pitanje da se prije

razlučnih vjerovnika najprije namiruju troškovi unovčenja nekretnine. Ostala praksa na koju se poziva podnositelj revizije (Županijski sud u Varaždinu, poslovni broj GŽ Ovr-516/15; Županijski sud u Bjelovaru, poslovni broj GŽ-835/15; Visoki trgovački sud Republike Hrvatske broj PŽ- 562/09) sadržajno se tiče primjene pravila ovršnog postupka, što jest mjerodavno za namirenje između samih razlučnih vjerovnika, ali se ne dotiče pitanja prethodnog namirenja troškova unovčenja nekretnina opterećenih razlučnim pravom za koje je mjerodavno stečajno pravo. S tim u vezi, treba napomenuti i to da odredbe čl. 164.a Stečajnog zakona ("Narodne novine" broj 44/96, 161/98, 29/99, 129/00, 123/03, 197/03, 187/04, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12; dalje: SZ/96) na koje se poziva podnositelj revizije daju prednost u namirenju troškovima unovčenja nekretnine, uključujući i troškove poreza u svezi unovčenja nekretnine koji opterećuju stečajnu masu (čl. 164.a st. 2. toč. 1. SZ/96 u svezi čl. 170. st. 2. SZ/96), u bitnome na isti način kao i čl. 248. st. 1. SZ/15 u svezi čl. 254. st. 3. SZ/15, dok se primjena ovršnog prava vezuje uz kasnije namirenje između samih razlučnih vjerovnika (čl. 164.a st. 2. toč. 2. SZ/96).

14. Slijedom svega iznesenog, odgovor na postavljeno pitanje glasi: Obveza poreza na dodanu vrijednost nastala u svezi unovčenja nekretnina na kojima postoji upisano razlučno pravo i koja opterećuje stečajnu masu uračunava se u troškove unovčenja nekretnina i ima prednost namirenja pred tražbinom razlučnog vjerovnika.

15. U slučaju kad je revizija dopuštena u odnosu na određeno pravno pitanje za koje je ocijenjeno da je važno za odluku u sporu i za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni ili za razvoj prava kroz sudsku praksu, kao što je slučaj u ovom predmetu, revizijski sud nema mogućnosti ispitivanja pobijanog rješenja izvan postupovno pravnog okvira koji određuje postavljeno pitanje i razlozi koji se odnose na njega. U tom smislu u ovoj pravnoj stvari, cijeneći sve iznesene razloge, revizijski sud se ograničio isključivo na ispitivanje revizijskih navoda koji se odnose na određeno naznačeno pitanje zbog kojih je revizija dopuštena i razloge koji su bili od odlučnog značenja za odgovore na to pitanje (čl. 391. st. 1. i čl. 385.a st. 2. ZPP). Stoga, pitanje je li u konkretnom slučaju uslijed unovčenja nekretnina opterećenih razlučnim pravom nastala obveza poreza na dodanu vrijednost, a koje je prethodno raspravljano pred nižestupanjskim sudovima i zavisi od konkretno utvrđenih činjenica svakog pojedinog slučaja u svezi unovčenja (isporuke) nekretnina (npr. da li je isporučitelj u sustavu PDV-a, da li je primatelj u sustavu PDV-a, da li se radi o novoj građevini u smislu čl. 40. st. 1. toč. j) ZPDV-a), izvan je okvira revizijskog pitanja i ne tiče se razloga zbog kojih je isto bilo dopušteno. Isto se odnosi i na vezanost stečajnog suda za utvrđenja ovršnog suda u ovršnom postupku, koje se tiče pitanja glede kojeg revizija nije bila dopuštena.

16. Kako ne postoje razlozi zbog kojih je revizija podnesena i na koje se odnosi pravno pitanje zbog kojeg je dopuštena te oni ne utječu na donošenje drukčije odluke, valjalo je, na temelju odredbe čl. 393. st. 1. ZPP, odlučiti kao u izreci ovog rješenja.

17. Naposljetku, ovaj sud nije prihvatio prijedlog za podnošenje zahtjeva za prethodnu odluku Sudu Europske unije, u svezi kojeg podnositelj navodi da je odredba čl. 254. SZ/15 suprotna definiciji poreznog obveznika iz čl. 9. i 12. Direktive 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (dalje: Direktiva 2006/112/EZ). To iz razloga što odredbom čl. 254. SZ/15 nije definirano tko se smatra poreznim obveznikom kod isporuke nekretnina, već je određivanje poreznog obveznika i oporezive isporuke regulirano odredbama čl. 6. u svezi čl. 4. st. 1. toč. 1. i čl. 40. st. 1. toč. j) Zakona o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“ broj 73/13, 148/13, 115/16, 106/18 i 121/19; dalje: ZPDV). Podnositelj revizije određeno niti ne obrazlaže na koji način je čl. 254. SZ/15 suprotan pravnim kriterijima koje čl. 9. i 12. Direktive 2006/112/EZ postavljaju za definiranje poreznog obveznika u nacionalnom zakonodavstvu država članica, a koji nisu vezani uz pitanje eventualnog ekonomskog prelaganja troškova poreza.

Zagreb, 17. siječnja 2023.

Predsjednik vijeća: Đuro Sessa